

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด กินตามน้ำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔

แม่น้ำ ดักดีลหิ

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด กินตามน้ำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔

แม่จ๋า ดักดีลิทอิ

แม่น้ำศักดิ์สิทธิ์

อำนาจ เย็นสบาย

ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

ลิขสิทธิ์ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๓๘

ISBN 974-268-0108

พิมพ์แจกครั้งแรก ๒๕๓๘

คำนำ

หนังสือเรื่อง **แม่น้ำศักดิ์สิทธิ์** นี้ เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๕ และเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มหนึ่งใน ชุด กินตามน้ำ ซึ่งมีทั้งหมด ๕ เล่ม ด้วยกัน

หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนเห็นถึงการประเพณีนิยมในวงราชการ ความไม่เป็นธรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นอันตรายต่อชาติบ้านเมือง และเพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้ประพฤตินอกในวงราชการ ตลอดจนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่นักเรียนและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความละเอียดรอบคอบการกระทำผิด รู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติตามกรอบความถูกต้องที่พึงมี ตระหนักและปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบที่พึงมีต่อผู้อื่น ต่อสังคม และประเทศชาติ

ในการดำเนินงานจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดทำขึ้น ดังรายนามท้ายหนังสือนี้ ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณากำหนดให้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด กินตามน้ำ ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำหรับให้นักเรียนได้ศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันจะนำไปพัฒนาทางด้านปัญญา ความคิด จิตใจ และคุณธรรม ตลอดจนตระหนักในการทำความดี ยึดมั่นในคุณธรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและชาติบ้านเมือง นอกจากนี้คณะกรรมการยังได้เลือกสรรผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เขียน ตลอดจนตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของหนังสือแต่ละเล่มด้วย

สำหรับหนังสือเรื่อง **แม่น้ำศักดิ์สิทธิ์** เล่มนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้นายอำนาจ เย็นสบาย เขียนขึ้น และให้นายอัศวิน อรุณแสง เป็นผู้วาดภาพ หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือแนวบันเทิงคดี ซึ่งมีตัวละครเดินเรื่อง ผู้เขียนสะท้อนให้เห็นว่าการทำลายสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การปล่อยน้ำเสียจากโรงงานลงสู่แม่น้ำ ได้ส่งผลกระทบเป็นอย่างไรทั้งต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย อย่างไรก็ตาม การทำลายสิ่งแวดล้อมดังกล่าวที่เกิดขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่เจ้าหน้าที่บางคนรู้เห็นเป็นใจให้การสนับสนุน ไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อตรง มีการรับอามิสสินจ้างต่าง ๆ และบุคคลผู้กระทำการต่าง ๆ เหล่านั้นไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ขาดความรับผิดชอบ ซึ่งการประพฤติปฏิบัติดังกล่าวได้ส่งผลร้ายกลับมามีสังคมโดยรวมและทุก ๆ ชีวิต การทุจริตคดโกงจึงเป็นภัยอันตราย เป็นสิ่งที่ผิด เป็นความประพฤตินอก ดังนั้น พวกเราทุกคนจะต้องช่วยกันต่อต้าน คัดค้านการกระทำเหล่านั้น และนอกจากนี้ พวกเราจะต้องถือเป็นหน้าที่ในการช่วยกันปกป้อง และดูแลรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้อยู่ได้ต่อไป ทั้งนี้เพื่อการมีชีวิตอยู่ที่ดีของพวกเราทุกคนในอนาคต

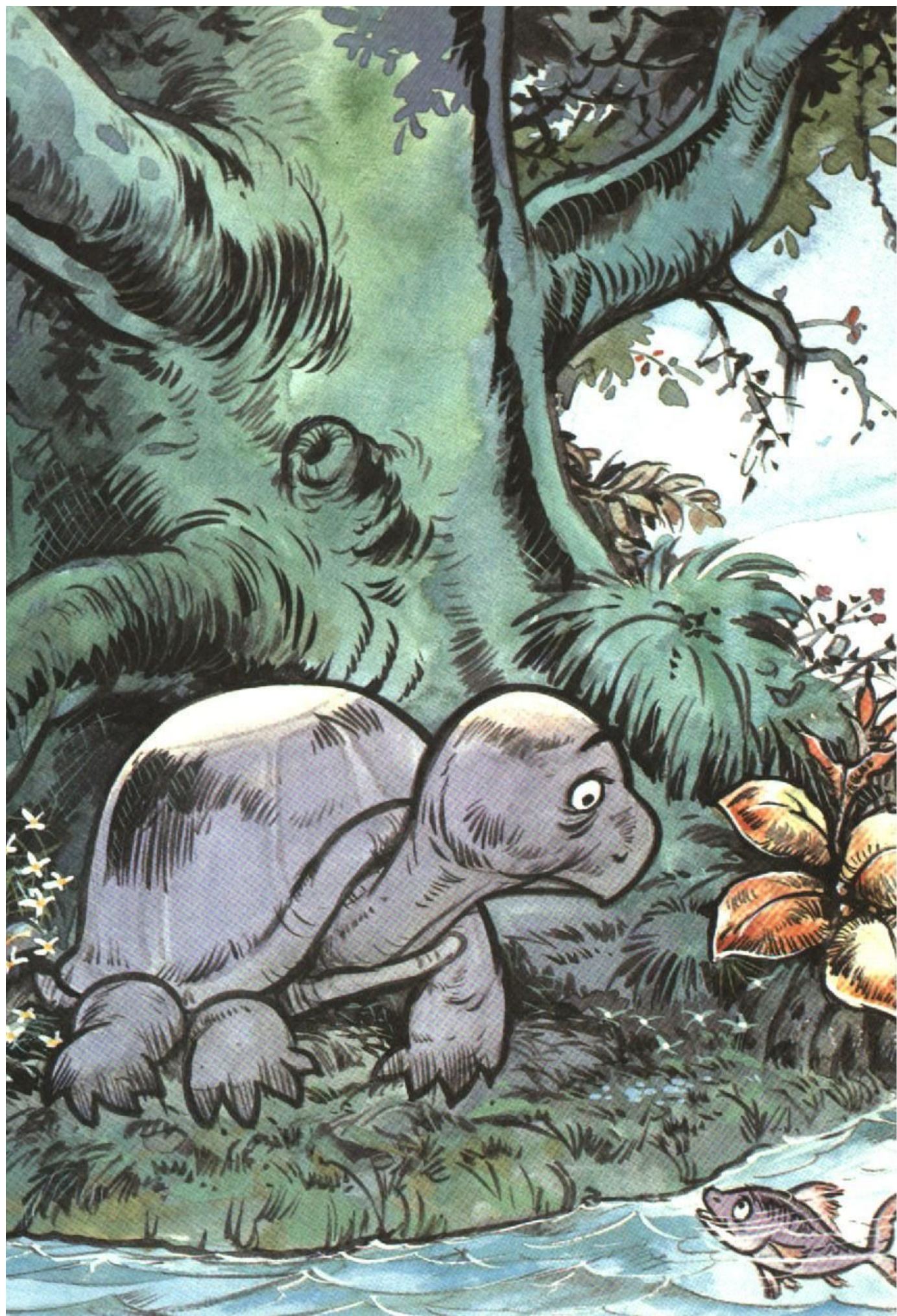
กรมวิชาการหวังว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง **แม่น้ำศักดิ์สิทธิ์** จะให้ความรู้และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือชุดนี้ไว้ในโอกาสนี้

(นายพนม พงษ์ไพบูลย์)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒๖ กันยายน ๒๕๓๗

เรื่องราวของแม่น้ำที่กว้างใหญ่คดเคี้ยวยาวไกลสายนี้ ไม่มีใครรู้เรื่อง
ต่าง ๆ ได้ดีเท่ากับเต่าชราผู้มีอายุยืนยาวมาเกือบ ๒๐๐ ปี จึงทำให้บรรดา
ลูกหลานสัตว์น้ำจำนวนมากมาผลัดเปลี่ยนเวียนว่ายกันมาซักถามและให้
เต่าชราเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตื่นเต้นให้ฟังเป็นประจำ

“คุณปู่ครับ แม่น้ำสายนี้กับคุณปู่ ใคร
เกิดก่อนกันครับ” ลูกปลาดตะเพียนเกล็ดสีเงิน
เอ่ยปากถาม ขณะที่ลูกปลาดตะเพียนตัวอื่นๆ
ว่ายวนรอฟังคำตอบ ซึ่งเต่าชรา ก็ตอบข้อ
สงสัยแก่ลูกปลาดตะเพียนว่า แม่น้ำเองจะมี
อายุมากกว่าใครๆ แต่เมื่อเกิดมาก็เห็นแม่น้ำ
สายนี้เกิดขึ้นมาก่อนแล้ว และตัวเองก็เคยถาม
พ่อแม่ปู่ย่าตายายของตน ก็ได้รับคำตอบ
เหมือนๆ กันว่า เมื่อเกิดมาลืมหาดูโลก ก็เห็น
แม่น้ำสายนี้เกิดขึ้นมาก่อนแล้วเช่นกัน

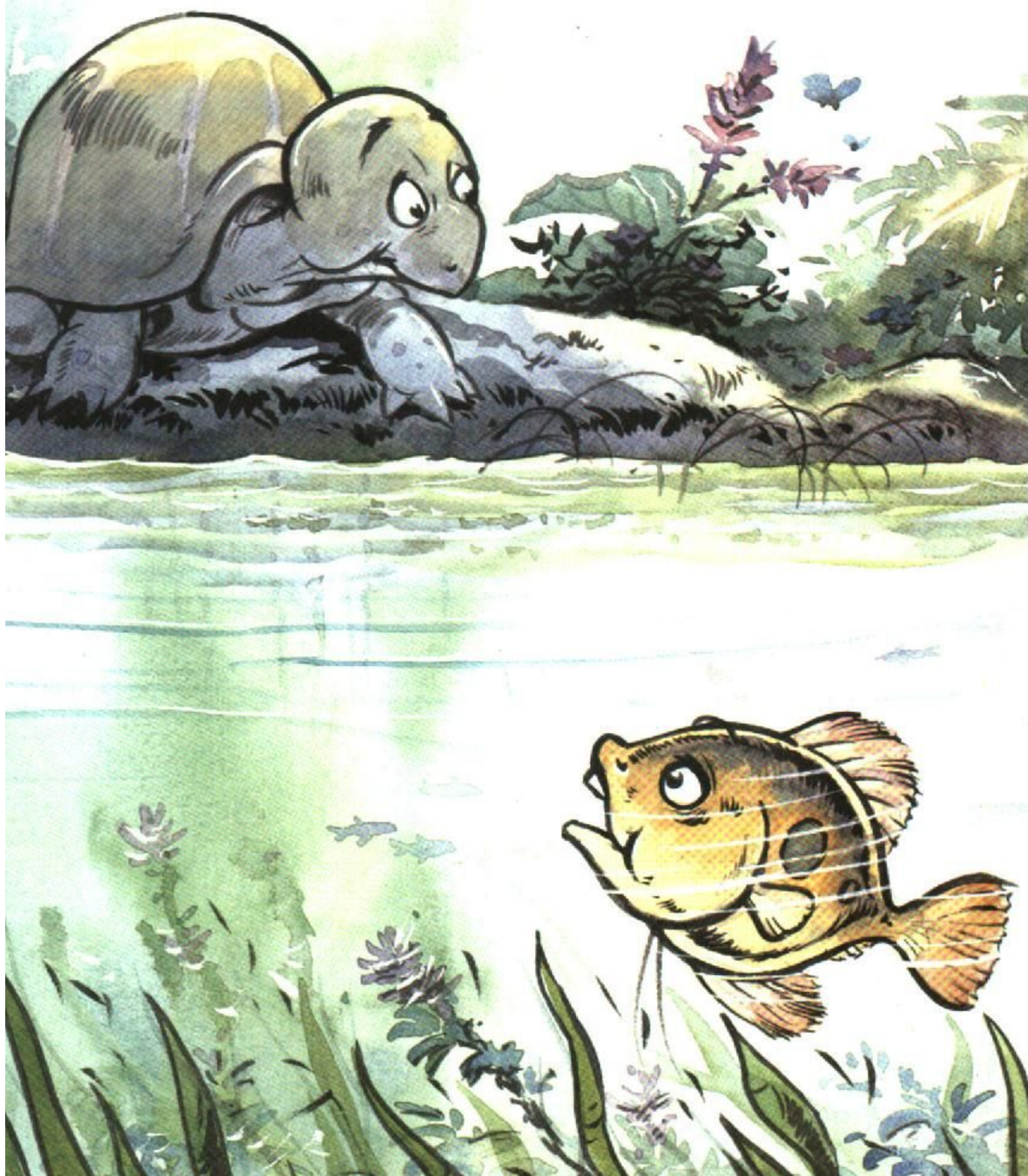

“คุณปู่ครับ น้ำในแม่น้ำสายนี้มีมากมาย มันไหลมาจากไหนครับ” ลูกปลานวลจันทร์ครีบลีแดงตัวหนึ่งจากฝูงถามเต่าชราด้วยความอยากรู้ เต่าชรายิ้มให้แบบเข้าใจดี แล้วเล่าว่า ต้นน้ำของแม่น้ำสายนี้มาจากแม่น้ำเล็กๆ หลายสายไหลมารวมกัน แล้วแม่น้ำเล็กๆ แต่ละสายก็ไหลมาจากป่าจากภูเขาที่มีป่าเขาอุดมสมบูรณ์

ลูกปลาระดึ่หม้อว้ยผ่านมำได้ยึนเข้าพอดึจึงถำมเต่าชรำว่ำ “ลั้วน้ำที่
ไหลมำจากป่ำจากเขำมำจากไหนครับ”

เต่าชรำยึ่มหญ่ๆ ลั้วพุดกับลูกปลาระดึ่หม้อว้ย ขัอนึ่เกินควำมรู้ของตึน
ที่จะตอบ หำกวันใดได้ค้ำตอบลั้วก็จะมำบอกให้ฟังในภำยหลัง

ลูกปลาที่รายล้อมว่ายจากไปด้วย
ความรวดเร็ว แต่ยังไม่ทันคลายหลัง
ลูกปลากระเบนน้ำจืดตัวหนึ่งก็ว่ายถลา
เข้ามาหา แล้วถามว่า

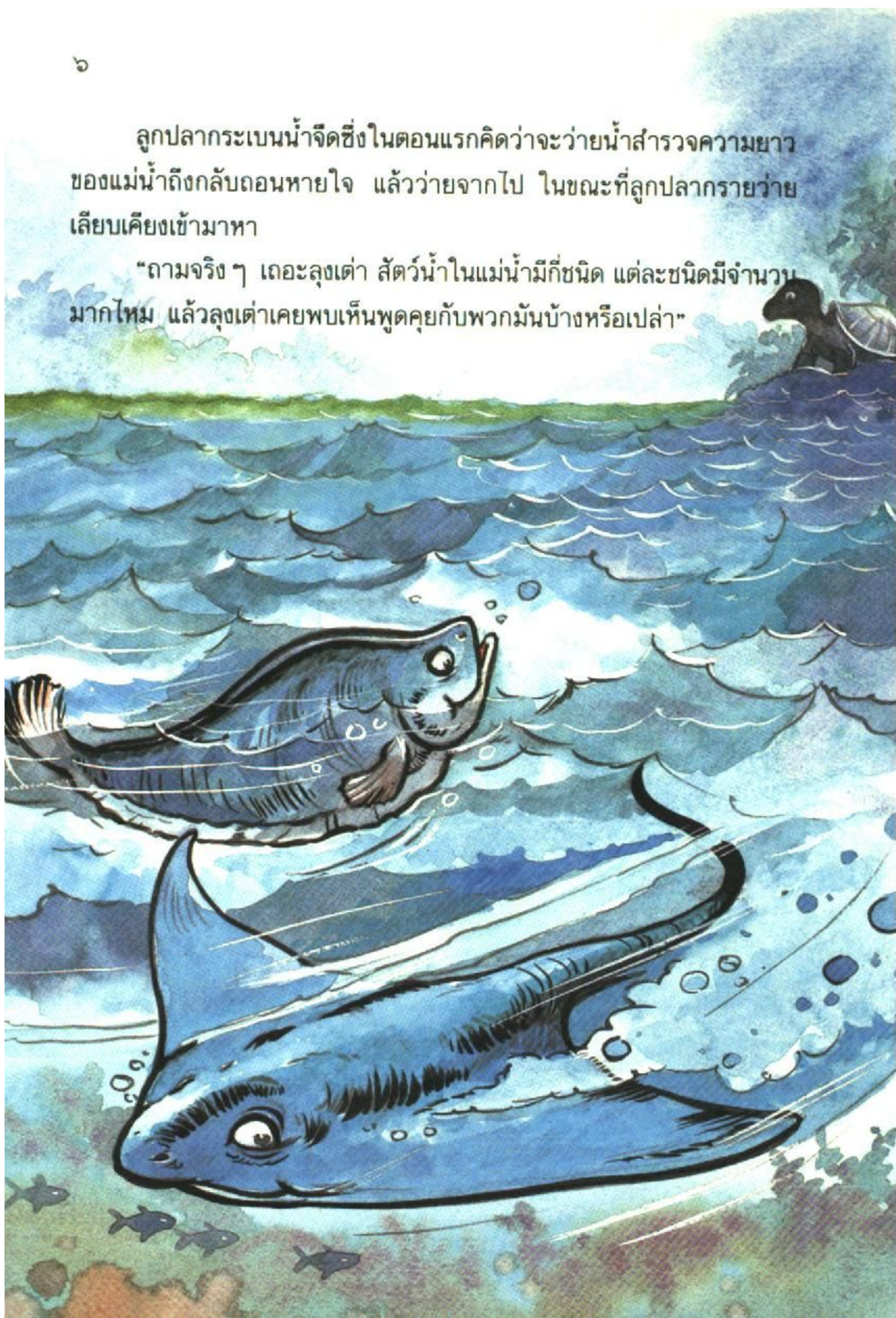
“นี่ลุงเต่า ผมอยากรู้จริงๆ ว่า
แม่น้ำสายนี้มันยาวแค่ไหน และยาวไป
ถึงไหน”

เต่าชรามองลูกปลากระเบนน้ำจืด
ด้วยสายตาที่เมตตา พร้อมอธิบายว่า
จากต้นน้ำถึงปากแม่น้ำ คดเคี้ยวยาว
ไกลมาก ตัวเล็กๆ อย่างเจ้าต้องใช้เวลา
นับปีกว่าจะว่ายจากปากแม่น้ำถึงต้นน้ำ
ส่วนปากแม่น้ำสายนี้ก็จะบรรจบกับทะเล
น้ำเค็มที่กว้างใหญ่ไพศาล...

ลูกปลากระเบนน้ำจืดซึ่งในตอนแรกคิดว่าจะว่ายน้ำสำรวจความยาว
ของแม่น้ำถึงกลับถอนหายใจ แล้วว่ายจากไป ในขณะที่ลูกปลารายว่าย
เลียบเคียงเข้ามาหา

“ถามจริง ๆ เอะลุงเต่า สัตว์น้ำในแม่น้ำมีกี่ชนิด แต่ละชนิดมีจำนวน
มากไหม แล้วลุงเต่าเคยพบเห็นพูดคุยกับพวกมันบ้างหรือเปล่า”

๓

เต่าชราหัวเราะเสียงดัง แล้วบอก
กับลูกปลากลายหลายจุดว่า ในแม่น้ำ
สายนี้มีสัตว์น้ำชุกชุมจำนวนนับร้อย
นับพันชนิด แต่ละชนิดลูกเต่าเคยพบเห็น
และเคยพูดคุยมาด้วยแล้วทั้งนั้น จากนั้น
ลูกเต่าก็เล่าเรื่องราวให้ลูกปลากลาย
ฟังโดยละเอียด

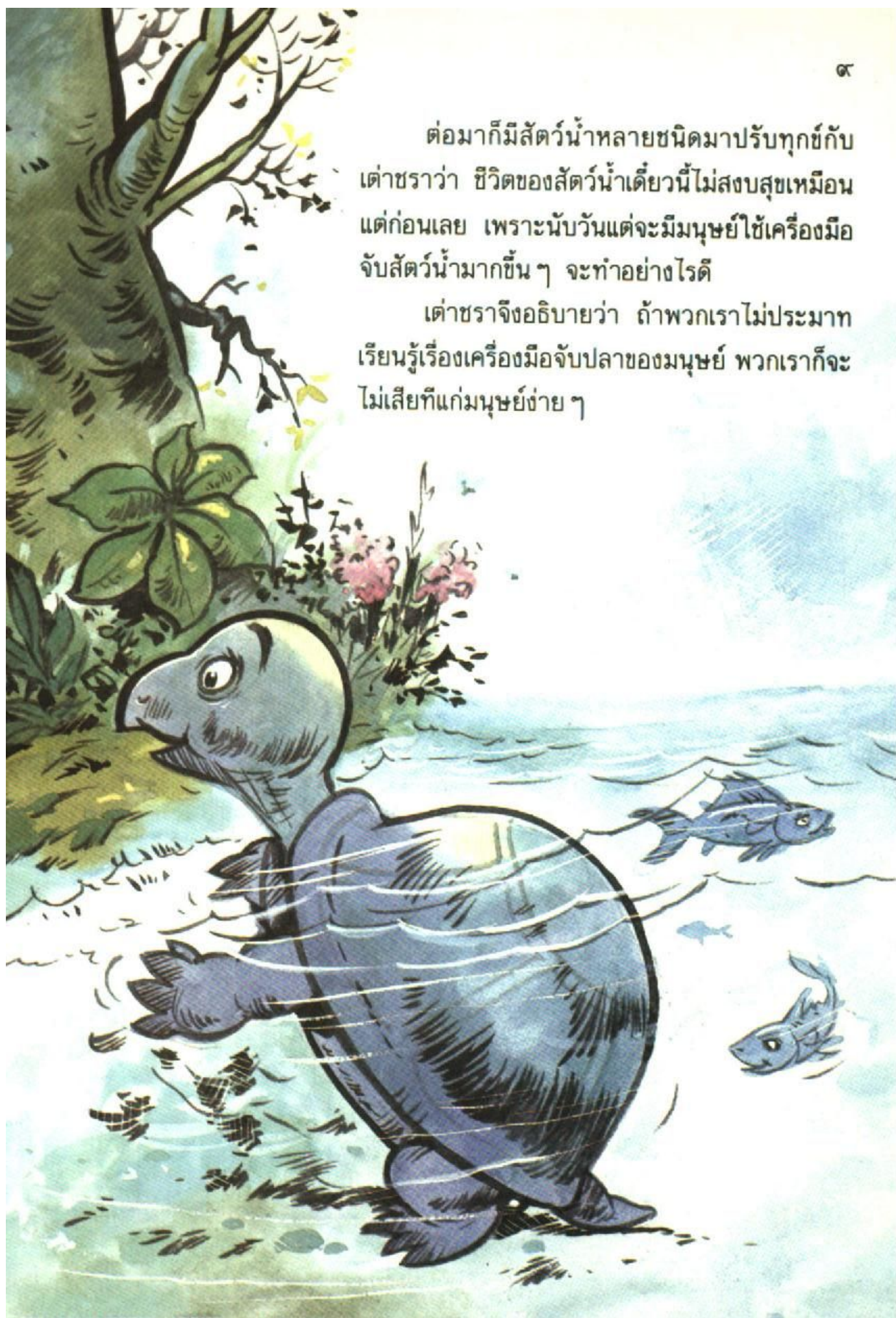

เต่าชราเริ่มหิว จึงเคลื่อนตัวออกไปหาพืชน้ำกิน พบสาหร่ายก็กิน
สาหร่าย พบผักบุ้งอ่อนทอดยอดไหลมอยู่เหนือผิวน้ำ ก็กัดกินเป็นอาหาร
พบหน่อพืชแทงดินโผล่ยอดริมฝั่งก็กัดกินเปลี่ยนรสชาติอย่างเพลิดเพลิน และ
มีความสุขตามประสาเต่าชราใจดีที่เป็นที่รักของลูกๆ ปลาและบรรดาสัตว์น้ำ
ทั้งหลาย...

ต่อมาก็มีสัตว์น้ำหลายชนิดมาปรับทุกข์กับ
เต่าชราว่า ชีวิตของสัตว์น้ำเดี๋ยวนี้ไม่สงบสุขเหมือน
แต่ก่อนเลย เพราะนับวันแต่จะมีมนุษย์ใช้เครื่องมือ
จับสัตว์น้ำมากขึ้นๆ จะทำอย่างไรดี

เต่าชราจึงอธิบายว่า ถ้าพวกเราไม่ประมาท
เรียนรู้เรื่องเครื่องมือจับปลาของมนุษย์ พวกเราก็จะ
ไม่เสียทีแก่มนุษย์ง่าย ๆ

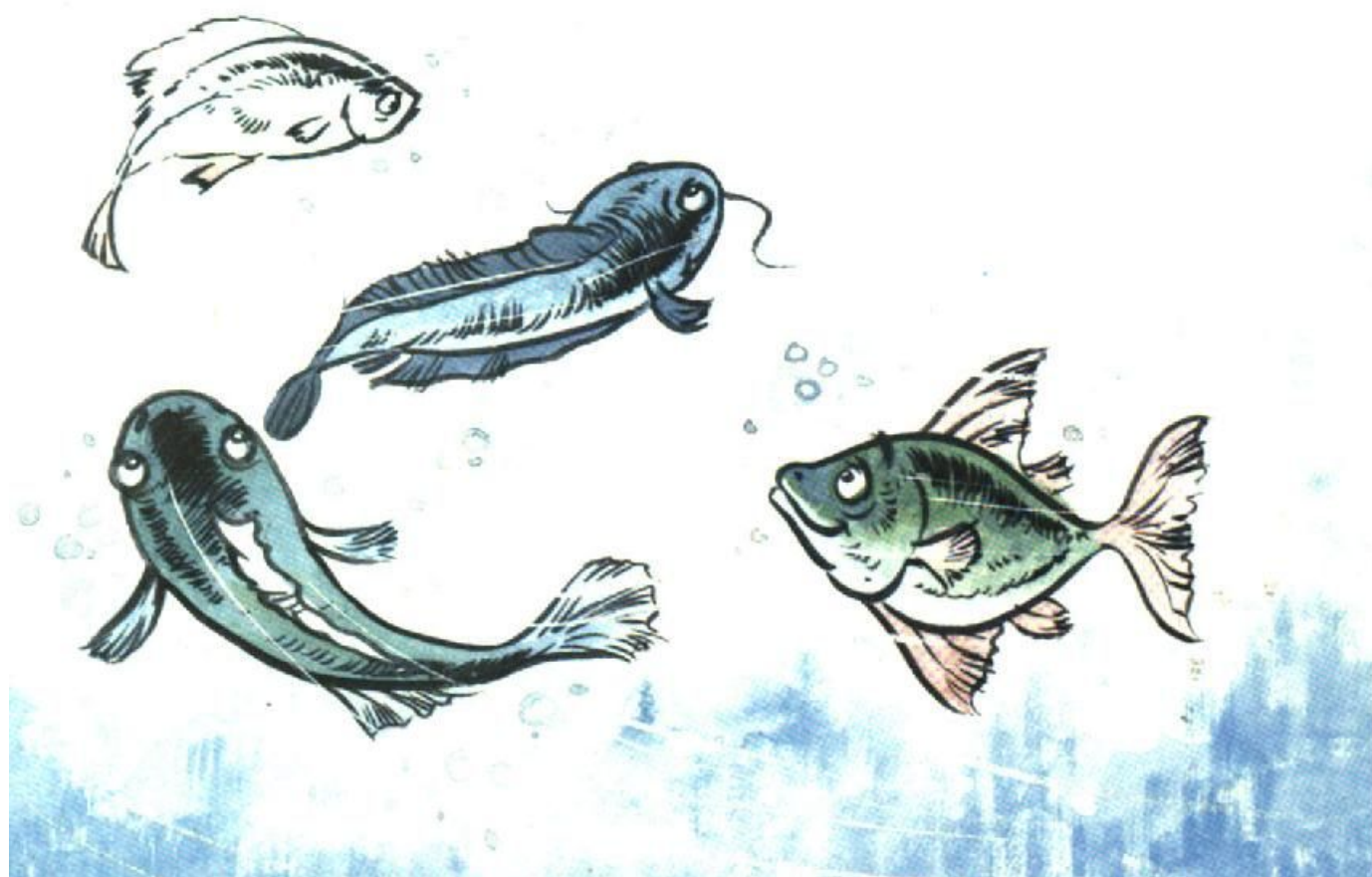
แต่บรรดาสัตว์น้ำทั้งหลายก็มีความเห็นคล้ายๆ กันว่า ข้อแนะนำของเต่าชรา นั้นยังไม่ปลอดภัยเพียงพอ จึงขอคำแนะนำที่ดีและมีความปลอดภัยมากกว่านี้

เต่าชราถอนหายใจ “เอ้า ถ้าพวกเจ้าต้องการอย่างนั้น ข้าก็ขอแนะนำว่าสถานที่ที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับสัตว์น้ำอย่างพวกเราก็คือ จงว่ายน้ำไปรวมตัวพักพิงอาศัยอยู่บริเวณหน้าวัดที่มีแม่น้ำไหลผ่าน เพราะที่นั่นมนุษย์ทั่วๆ ไปจะละเว้นไม่จับสัตว์น้ำ”

ข้อเสนอแนะข้อนี้ของเต้าชราเป็นที่
พอใจต่อบรรดาสัตว์น้ำทั้งหลายเป็นอย่างมาก
จึงต่างพากันไปพึ่งพาอาศัยตามบริเวณหน้า
วัดต่างๆ ที่มีแม่น้ำไหลผ่านเป็นจำนวนมาก

ซึ่งก็ไม่ผิดหวัง เพราะนอกจากมนุษย์ทั่ว ๆ ไปจะละเว้นไม่จับสัตว์น้ำ
บริเวณหน้าวัดแล้ว ในเวลายามเย็น หลวงพ่อ พระลูกวัด ก็ยัง
มีอาหารที่เหลือจันมาหว่านโปรยให้ทาน เช่นเดียวกับเด็กวัดที่
พากันมาล้างบาตร ล้างจาน แล้วให้เศษอาหารตกค้างแก่บรรดา
สัตว์น้ำทั้งหลาย

“ทำไมพวกมนุษย์จึงละเว้นไม่จับ
สัตว์น้ำบริเวณหน้าวัด”

“ทำไมพระจึงมีเมตตากรุณา”

“ทำไมคนพายเรือผ่านหน้าวัด
จึงยกมือไหว้ไปที่โบสถ์ แล้ววกน้ำใน
แม่น้ำขึ้นมาสาดหน้าอุโบสถ”

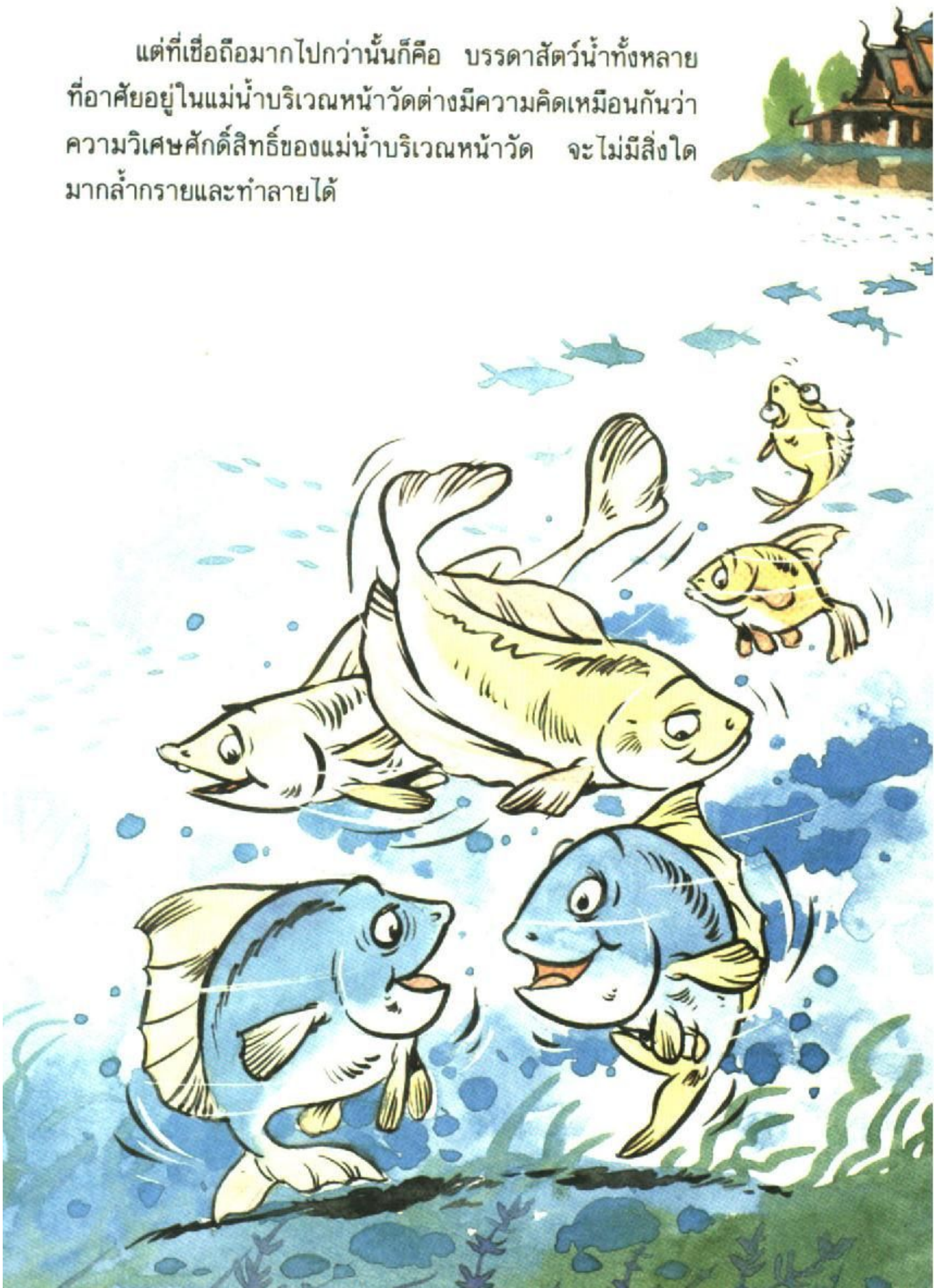
มีคำถามมากมายจากบรรดาสัตว์น้ำที่ถามเต่าชรา แต่เต่าชรา ก็ตอบไม่ได้ นอกจากบอกว่า ตนเองก็พบเห็นสิ่งนี้เกิดขึ้นมานานแล้ว และปู่ย่าตาทวดของตน ก็สอนว่า หากมีวัดสร้างที่ไหน ก็ให้ไปอาศัยอยู่ที่ที่ปลอดภัยตามบริเวณหน้าวัด โดยไม่มีคำอธิบายใดๆ

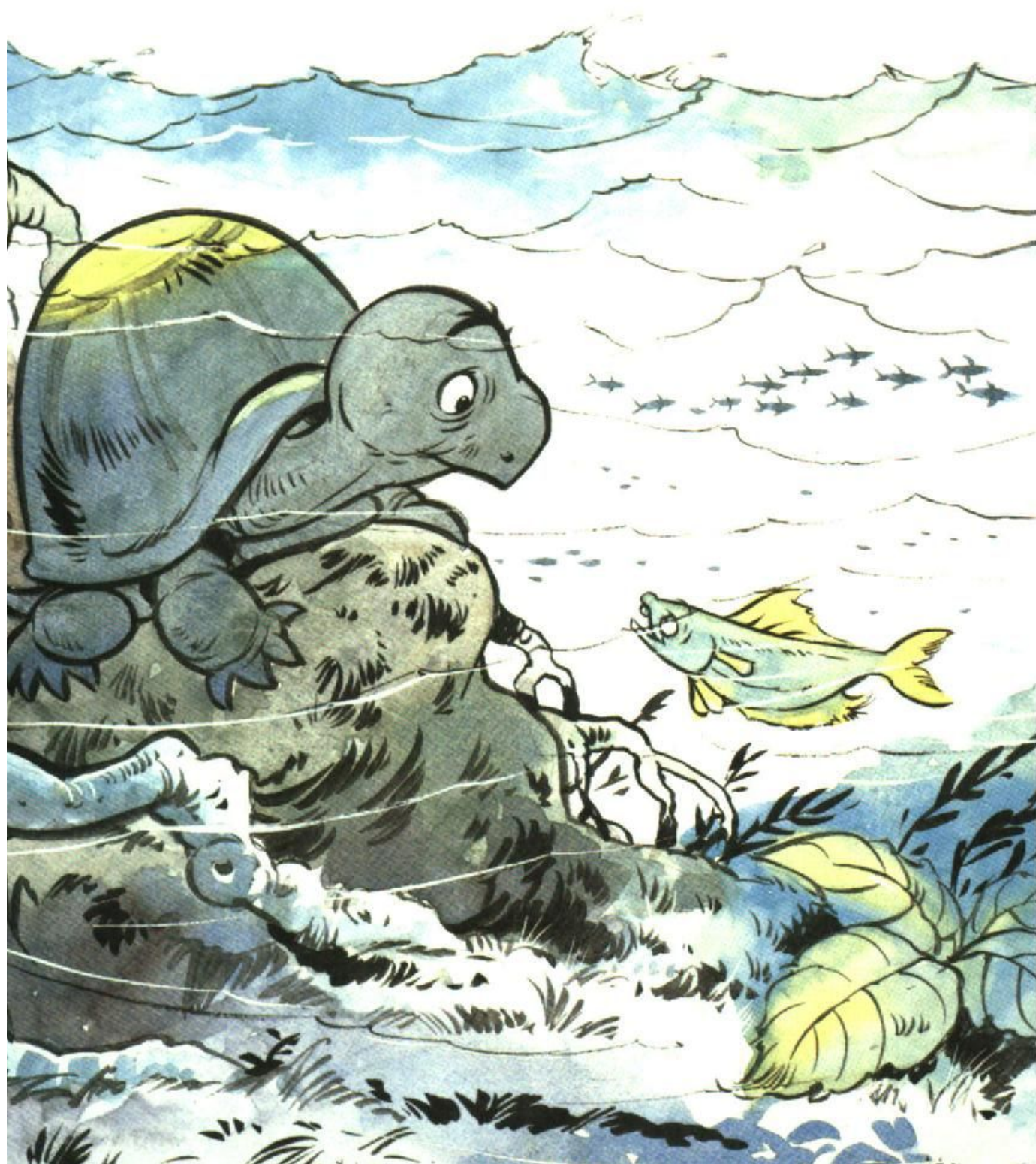
แม้บรรดาสัตว์น้ำทั้งหลายจะไม่ได้รับคำตอบ แต่ทั้งหมดก็พอใจกับความปลอดภัยในชีวิตที่มีมากขึ้นกว่าเดิม

อย่างไรก็ตาม ความสงสัยของบรรดาสัตว์น้ำ และความต้องการทราบคำตอบที่แท้จริง ก็เลยทำให้พวกมันยังคงคาดเดาค้นหาคำตอบกันไปต่าง ๆ นานา จนในที่สุดบรรดาสัตว์น้ำทั้งหลายก็มีความเชื่อคล้าย ๆ กันว่า วัดคงเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และแม่น้ำที่ผ่านหน้าวัดก็ต้องเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มนุษย์ยำเกรงอย่างแน่นอน

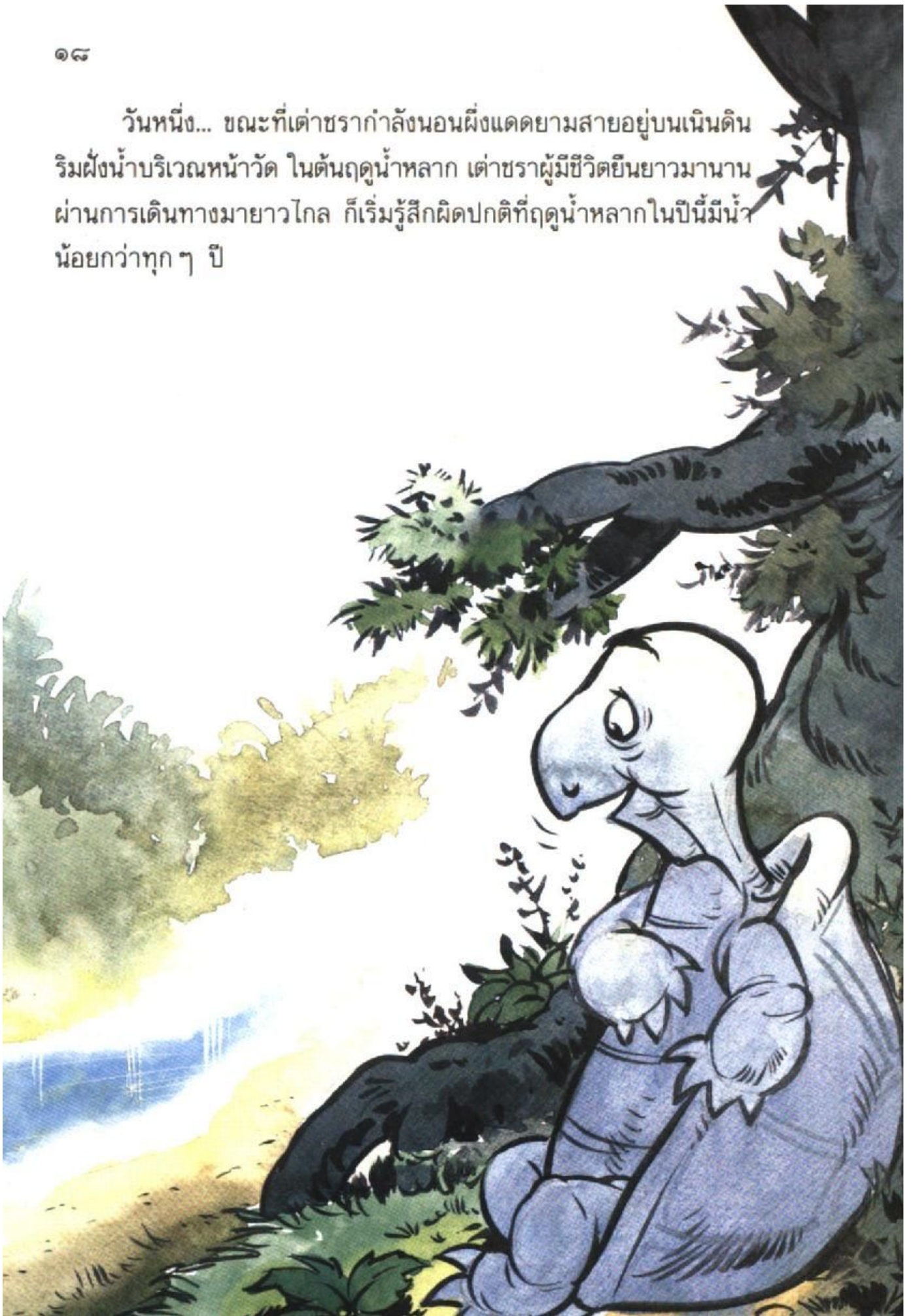
แต่ที่เชื่อถือมากไปกว่านั้นก็คือ บรรดาสัตว์น้ำทั้งหลาย
ที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำบริเวณหน้าวัดต่างมีความคิดเหมือนกันว่า
ความวิเศษศักดิ์สิทธิ์ของแม่น้ำบริเวณหน้าวัด จะไม่มีสิ่งใด
มากล้ำกรายและทำลายได้

“เชื่อนั่นเถอะลุงเต่า น้ำในแม่น้ำบริเวณหน้าวัดต้องศักดิ์สิทธิ์ มีอำนาจพิเศษเหนือกว่าน้ำตรงที่อื่นๆ ของแม่น้ำสายนี้อย่างแน่นอน” ลูกปลาสวยไม่มีเกล็ดกล่าวด้วยความมั่นใจ ในขณะที่เต่าชราฟังนิ่งเฉยด้วยความไม่แน่ใจ

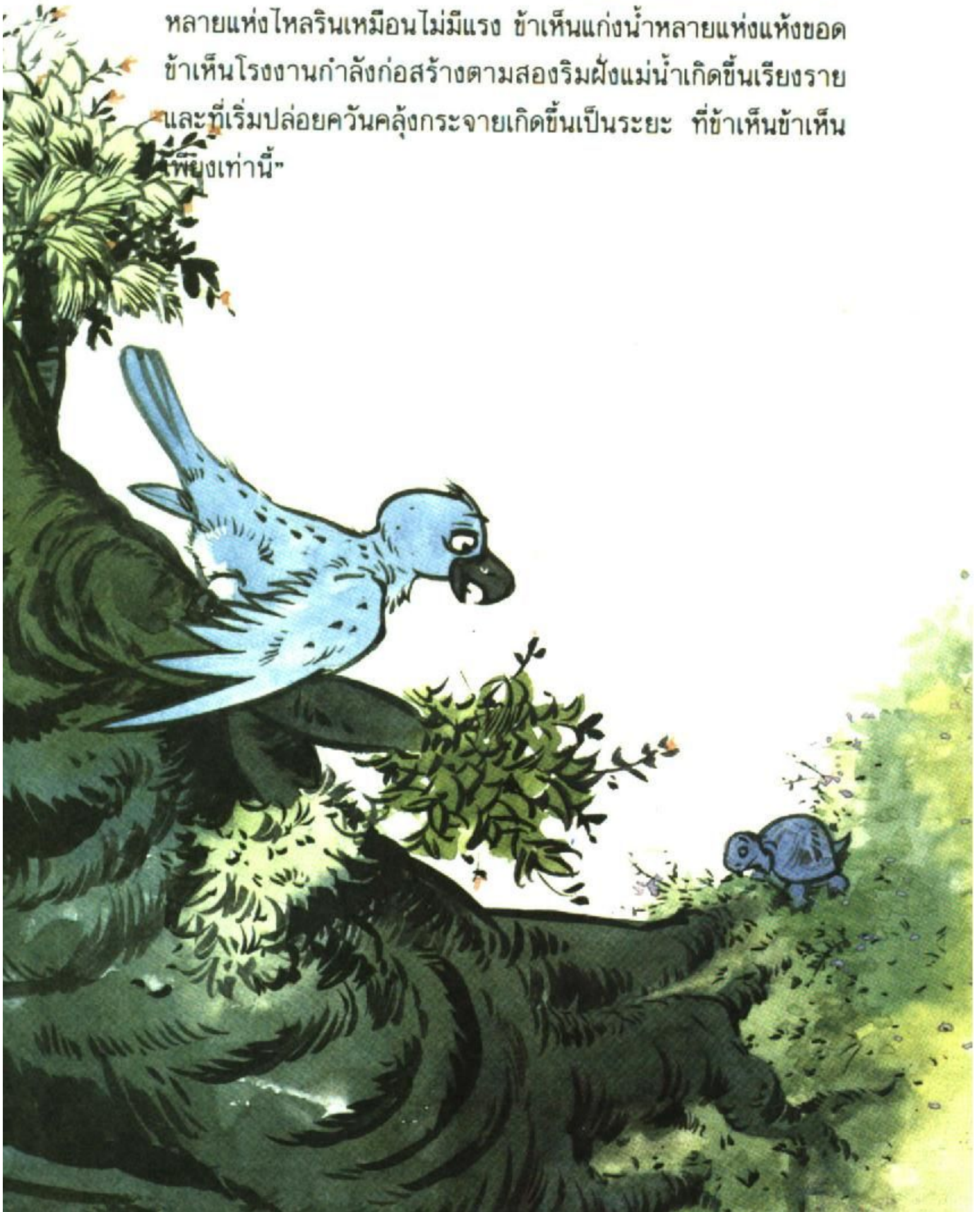
วันหนึ่ง... ขณะที่เต่าชรากำลังนอนพักผ่อนยามสายอยู่บนเนินดินริมฝั่งน้ำบริเวณหน้าวัด ในต้นฤดูน้ำหลาก เต่าชราผู้มีชีวิตยืนยาวมานานผ่านการเดินทางมายาวไกล ก็เริ่มรู้สึกผิดปกติที่ฤดูน้ำหลากในปีนี้มีน้ำน้อยกว่าทุกๆ ปี

พอตีมีเหยี่ยวนกเขabin
ผ่านมา เต่าขราจึงเรียกเหยี่ยวนกเขา
มาซักถาม ก็ได้ความว่าเหยี่ยว
นกเขาโบยบินเดินทางมาจากแหล่ง
ต้นน้ำตอนบนของแม่น้ำสายนี้

“ข้าก็ไม่รู้ว่าเพราะอะไรน้ำในบึงนี้จึงน้อย แต่ที่ข้าเห็น ข้าเห็น
 ภูเขาไม่มีต้นไม้ ข้าเห็นป่าที่เหลือนักคนกำลังตัดโค่น ข้าเห็นน้ำตก
 หลายแห่งไหลรินเหมือนไม่มีแรง ข้าเห็นแก่งน้ำหลายแห่งแห้งขอด
 ข้าเห็นโรงงานกำลังก่อสร้างตามสองริมฝั่งแม่น้ำเกิดขึ้นเรียงราย
 และที่เริ่มปล่อยควันคลุ้งกระจายเกิดขึ้นเป็นระยะ ที่ข้าเห็นข้าเห็น
 เพียงเท่านั้น”

แล้วเหยี่ยวนกเขาก็ลาจากไป ปล่อยให้เต่าชรา
รับฟังเรื่องราวและเฝ้ามองสายน้ำที่อยู่เบื้องหน้า
ด้วยความไม่สบายใจ

ฤดูร้อนเริ่มมาเยือน... แต่เป็นการเยือน
ที่มาพร้อมกับข่าวลือแพร่สะพัดมาเป็นทอด ๆ
จากฝูงปลาที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำตอนต้นน้ำ
ต่างว่ายหนีอพยพลงมาด้วยความตกตื่น
โดยเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ฟังว่า โรงงาน
สองข้างฝั่งน้ำ ต่อท่อระบายน้ำขนาดใหญ่

ฝังไว้ได้น้ำ แล้วปล่อยน้ำที่ทำให้ฝูงปลาและสัตว์น้ำทุกชนิดมีอาการมึนงง
แน่นหน้าอก และหายใจไม่ออก ตอนแรกก็พอทนได้เมื่อหนีออกไปให้ห่าง
แต่เมื่อหลายโรงงานปล่อยน้ำพิษออกมาพร้อม ๆ กัน ทำให้กุ้ง หอย ปู ปลา
เสียชีวิตล้มตายไปมากมาย ที่สำคัญ น้ำพิษพวกนั้นมันกำลังไหลลงไปตาม
แม่น้ำ จนจวนจะถึงที่นี่แล้ว

สัตว์น้ำบริเวณหน้าวัดแสดงความ
ตกตื่นตกใจ จึงพากันไปปรึกษาขอความ
ช่วยเหลือเพื่อแก้ไขภัยน้ำพิษจากเต่าชรา
ผู้ผ่านชีวิตมายาวนาน แต่เต่าชราก็ไม่
สามารถออกความคิดหาทางช่วยแก้ไข
ภัยน้ำพิษได้ เพราะตั้งแต่มีชีวิตยืนยาว
มาเกือบ ๒๐๐ ปี ไม่เคยพบเหตุการณ์
กลียุคแบบนี้มาก่อนเลย จึงได้แต่แนะนำว่า
ทุกชีวิตต้องอพยพหนีไปจากที่นี่โดยด่วน

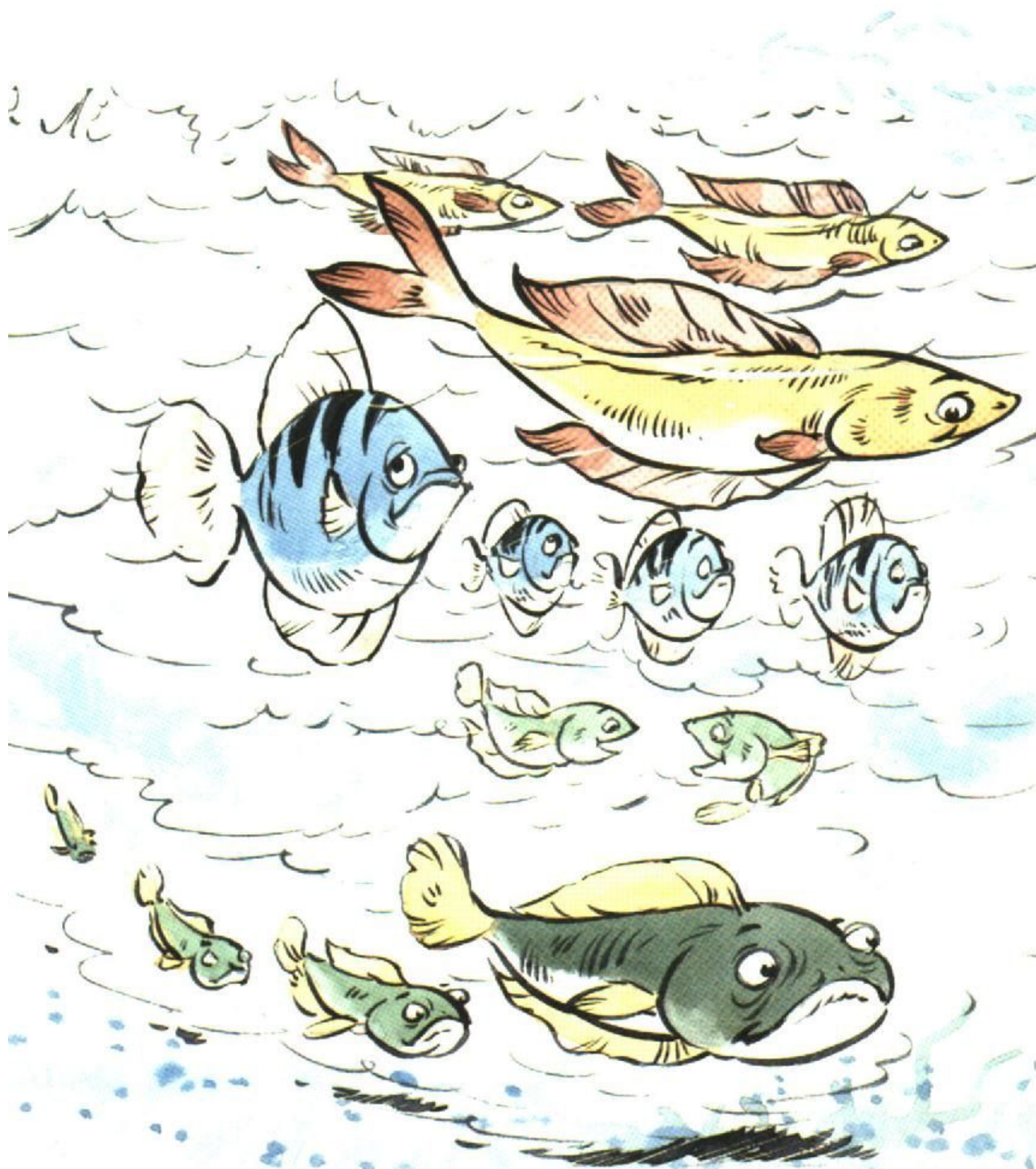

แต่ฝูงปลาบริเวณหน้าวัดส่วนหนึ่ง
กลับคัดค้าน โดยให้เหตุผลว่า น้ำในแม่น้ำ
หน้าวัดเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ วิเศษ ปกป้องภัย
น้ำพิษที่ไหลมาคงทำให้ใครล้มตายลงไม่ได้

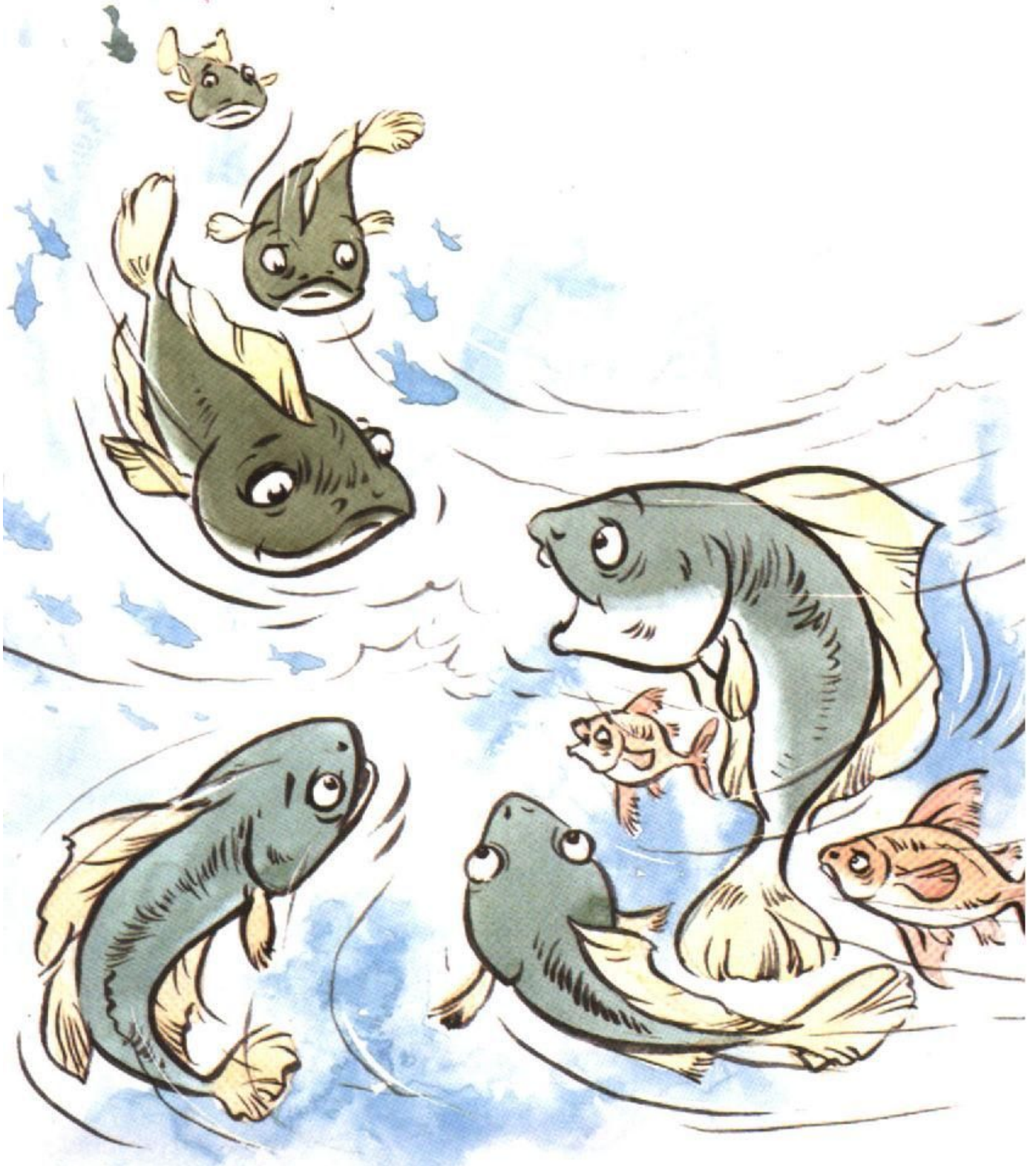
“แต่ก่อนพวกเราก็คิดเช่นนั้น กุ้ง หอย ปู ปลาที่อาศัยอยู่ตามบริเวณหน้าวัดหลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่บริเวณต้นน้ำตอนบนก็คิดอย่างนี้ จึงไม่มีใครอพยพหลบหนี ทำให้สัตว์น้ำต่างพลัดตัวลอยตายเป็นเบือ น้ำพิษมันน้ำกล้วมาก น้ำกล้วจริง ๆ” ปลาสวายที่จัดว่าเป็นปลาที่อดทนที่สุดชนิดหนึ่งบอกเล่าอย่างตื่นตระหนก ในขณะที่ปลาเลื้อยตอเป็นพยานยืนยัน

เมื่อได้ยีนคำยืนยันเช่นนั้น ผุงปลาทั้งหลายที่อยู่บริเวณหน้าวัดจึง
ตัดสินใจอพยพหนีไปตายเอาดาบหน้า ทั้งลูกปลา ปลาเล็ก ปลาน้อย ต่าง
ว่ายติดตามพ่อแม่ของตนลงไปตามตอนใต้ของแม่น้ำเป็นทิวแถว ราวกับหนี
ภัยสงคราม...

ขบวนอพยพของฝูงปลาหน้าวัดมุงหน้าลงทิศใต้ สู่ปากแม่น้ำดอนล่าง
ได้ไม่กี่วัน พวกมันก็ต้องพบกับฝูงปลาที่ว่ายสวนทางขึ้นมาด้วยท่าทางที่ตกใจ
ฝูงปลาเหล่านั้นเล่าให้ฟังว่า น้ำเค็มจากทะเลกำลังทะลักสูงขึ้นมาเรื่อยๆ
หากขึ้นว่ายลงไป ปลาน้ำจืดทั้งหลายคงไม่มีชีวิตเหลือรอด

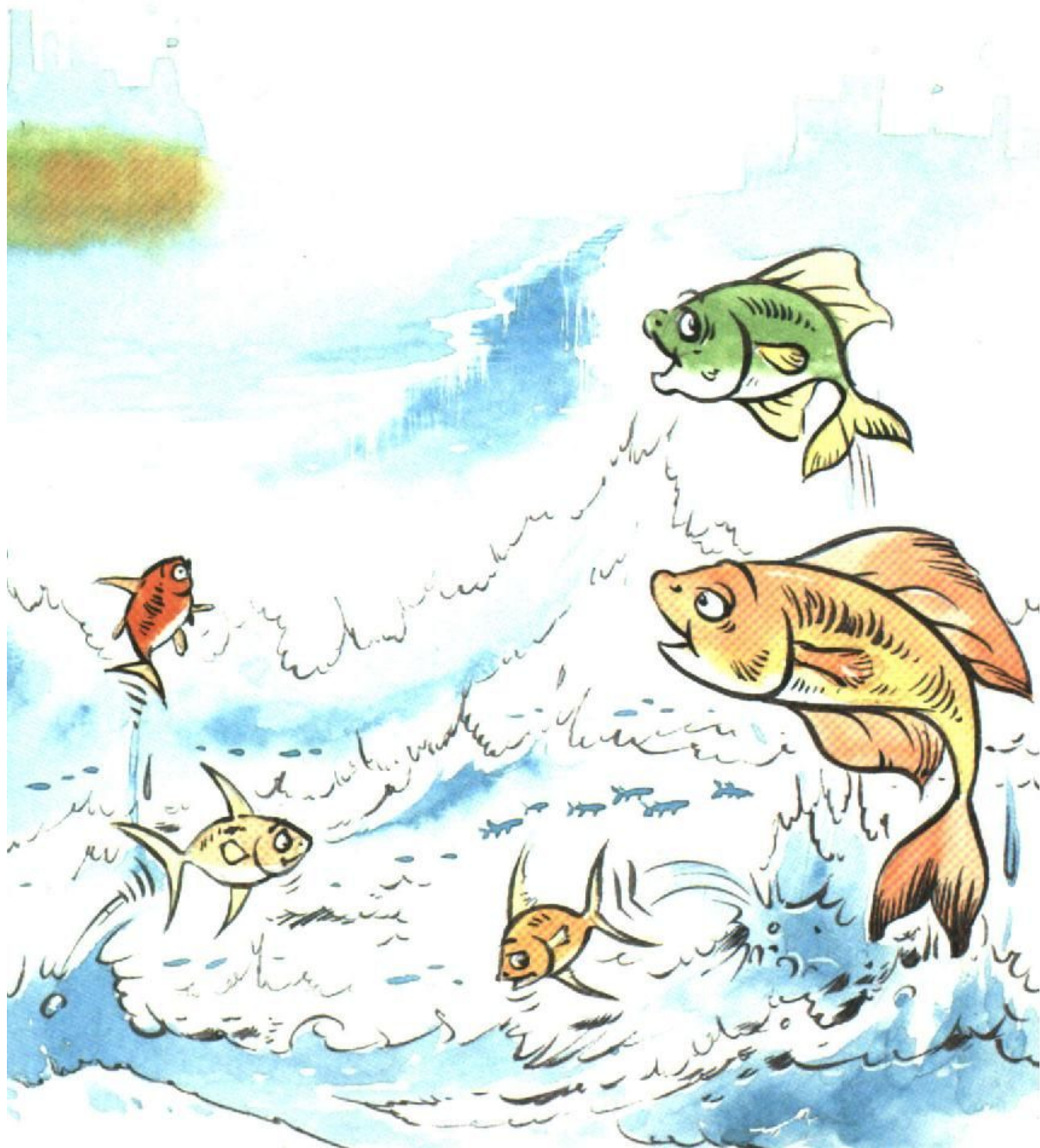
แต่เต่าชราก็ร้องเตือนว่า
แม่น้ำดอนบน น้ำพิษกำลังไหล
ลงมา หากฝูงปลาที่หนีน้ำเค็ม
ว่ายน้ำขึ้นไปยังต้นน้ำดอนบน
ก็ต้องพบกับความตายเช่นกัน

เมื่อปลาทั้ง ๒ ผูกไต่ยืนเช่นนั้น ต่างก็รู้สึกสิ้นหวังและหมดอาลัยในชีวิต
จึงได้แต่ว่ายวน สงบนิ่งอยู่ตรงบริเวณนั้นโดยไม่กล้าว่ายหนีไปทางไหน
จนกระทั่งปลาบางตัวรำให้แล้วรำพันว่า เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น เป็นผลมาจาก
ผีसानางไม้ลงโทษ กลั่นแกล้งเพื่อทำลายล้างสัตว์น้ำให้สูญไปจากสายน้ำ

โชคดียังเป็นของสัตว์น้ำฝูงนั้น เพราะขณะที่น้ำเค็มยังทะลักขึ้นมาไม่ถึง
น้ำพิษจากโรงงานที่บ่าไหลมาฝูงปลาอย่างล้างเผ่าพันธุ์ ก็ค่อยๆ เจือจางลงๆ
จนเมื่อสายน้ำไหลมาถึง ณ สถานที่ฝูงปลารอคอยความตายอยู่ ฝูงปลา
จึงไม่ได้รับอันตรายแต่อย่างใด ทำให้ฝูงปลาฝูงสุดท้ายของแม่น้ำสายนี้ ต่าง
ล้วนดีใจและเศร้าใจระคนกัน

ดีใจที่พวกตนต่างรอดชีวิตปลอดภัย
เศร้าสลดใจที่ทราบข่าวการล้มตายของเพื่อนสัตว์น้ำตอนบน
ขณะเดียวกัน ทุกชีวิตที่รอดปลอดภัยต่างก็ภาวนาว่า
บออย่าให้เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นอีกเลย.....

คำอธิบายท้ายเล่ม

นิทานเรื่องแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์จบลงแล้ว แต่เรื่องในชีวิตจริงยังมีอยู่ และ
ยังเกิดขึ้นต่อไป โดยเฉพาะเรื่องการทำลายสิ่งแวดล้อมนั้น เช่น การตัดไม้
ทำลายป่า ส่วนหนึ่งเกิดจากการทุจริตของเจ้าหน้าที่บางคน ที่รู้เห็นเป็นใจ
ให้การสนับสนุนการตัดไม้ทำลายป่า โดยไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อตรง หรือ
เรื่องการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานลงแม่น้ำ ก็เกิดจากการที่เจ้าของโรงงาน
ขาดความรับผิดชอบ โดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย คือบำบัดน้ำเสียให้เป็นน้ำดี
ก่อนระบายทิ้ง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนสมรู้ร่วมคิดกับโรงงาน ด้วยการ
รับเงินทอง แล้วไม่ดำเนินการจับกุมโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำลำคลอง

สิ่งเหล่านี้เป็นอันตรายต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชีวิตทั้งหลาย
เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผลสุดท้ายการทุจริตต่อหน้าที่ ก็จะส่งผลร้ายกลับมาสู่สังคม
โดยรวมและทุก ๆ ชีวิต

การทุจริตคดโกง จึงเป็นภัยอันตราย เป็นสิ่งที่ผิด เป็นความประพฤติชั่ว
ที่เราทุกคนจะต้องช่วยกันต่อต้านคัดค้าน เพื่อการมีชีวิตอยู่ที่ดีของพวกเรา
ทุกคนในอนาคต

คำถามท้ายเล่ม

๑. น้ำในแม่น้ำมาจากไหน
๒. ต้นน้ำลำธารกับปากแม่น้ำต่างกันอย่างไร
๓. สัตว์น้ำจืดที่มีอายุยืนยาวมากที่สุดคืออะไร
๔. จงบอกชื่อสัตว์น้ำจืดมา ๕ ชนิด
๕. เพราะอะไรสัตว์น้ำจึงชอบอาศัยอยู่บริเวณแม่น้ำหน้าวัด
๖. ใครเป็นคนทำลายป่า และร่วมมือกันทำลายป่า
๗. ถ้าไม่มีต้นไม้ในป่า จะเกิดอะไรขึ้น
๘. ใครทำให้แม่น้ำเน่าเสีย และร่วมมือกันทำให้แม่น้ำเน่าเสีย
๙. ความไม่ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ การทุจริตคดโกงเป็นสิ่งดีหรือไม่ เพราะเหตุใด
๑๐. ในเรื่องแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ สัตว์น้ำเกือบจะสูญพันธุ์เพราะใครเป็นต้นเหตุ และตัวการร่วมกัน

**คณะกรรมการอำนวยการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด กิตติคุณ
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**

๑. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายโกวิท วรพิพัฒน์)	ประธานคณะกรรมการ
๒. อธิบดีกรมวิชาการ	รองประธานคณะกรรมการ
๓. พระเมธีธรรมาภรณ์	กรรมการ
๔. ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ป.
(นางสาวดวงพร รุจิเรข)	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ	กรรมการ
๖. นายวินัย รอดจ่าย	กรรมการและเลขานุการ
๗. นางบุญสม น้ำเจริญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

**ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน**

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด กินตามน้ำ เรื่อง แม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ สำหรับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗

(นายสุรัฐ ศิลปอนันต์)

รองปลัดกระทรวง รักษาการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้เขียน

นายอำนาจ เข็นสบาย

ผู้ตรวจ

พระเมธีธรรมาภรณ์

นางสาวดวงพร รุจิเรข

นายวินัย รอดจ่าย

นางบุญสม น้ำเจริญ

บรรณาธิการ

นางบุญสม น้ำเจริญ

ผู้ออกแบบ - จัดทำรูปเล่ม

นายพินิจ สุขะสันต์

ผู้วาดภาพประกอบ

นายอัศวิน อรุณแสง

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายสุคนธ์ วิบูลย์ศิลป์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๓๙

